

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobce: X
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Jiřím Douskem
sídlem 8. března 21/13, Liberec

proti

žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2025, č. j. SO/P/36/2025/Ža/02 PŘ-ODV-02

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá přezkumu shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo dílčím způsobem změněno rozhodnutí Městského úřadu Mimoň, odboru správního (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 11. 12. 2024, č. j. KS 329/2024, Př. 48/2024, MUMI 8705/2024. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, kterého se měl dopustit tím, že dne x v době mezi 20:00 a 21:00 v x u domu v ul. X ev. č. x úmyslně slovy „zmrđ, kripl a fízl a čeká, kdy se ten vůl odstěhuje“ urazil x, nar.x. Změna prvostupňového rozhodnutí spočívala v korekci žalobcem užitých výrazů na „zmrđ, fízl a čeká, kdy se ten vůl odstěhuje“. Ve zbytku bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalovaným potvrzeno.
2. Za přestupek byla žalobci podle § 7 odst. 4 písm. a) zákona o některých přestupcích a § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a dále podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky povinnost nahradit náklady řízení ve výši 2 500 Kč.
3. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že podezření ze spáchání řešeného přestupku oznámila policie Městskému úřadu Stráž pod Ralskem. Vzhledem k důvodům vyloučení úředních osob panujících na jeho straně rozhodl žalovaný o delegaci věci k Městskému úřadu Mimoň. Ten oznámením ze dne 15. 7. 2024 zahájil řízení proti obviněnému žalobci. Související věc podezření z přestupku spáchaného X nakreslením srdce s nápisem na pozemní komunikaci naopak odložil. Ve věci přestupku žalobce se konalo ústní jednání nejprve dne 28. 8. 2024 a pokračovalo ve dnech 3. 10. 2024, 25. 10. 2024, 8. 11. 2024 a 29. 11. 2024. V jeho rámci k věci vypovídal jak žalobce, tak X, jenž měl být spácháním přestupku postižen, když se cítil uražen. Vypovíдали rovněž svědci – policisté X a X, kteří jako hlídka byli na místo přivoláni X, a dále na návrh žalobce X a X, kteří byli účastníky tehdy u žalobce pořádané oslavy, při níž mělo k incidentu dojít. V řízení byly rovněž přehrány nahrávka záznamu policejní hlídky ze zásahu, vlastní nahrávka X z místa a záznam jeho telefonního hovoru, jímž přivolal policii.
4. V závěru protokolu ze dne 29. 11. 2024 zástupce žalobce podepsal, že nenavrhuje provedení dalších důkazů, a správní orgán I. stupně uvedl, že po ukončení dokazování dal podle § 36 odst. 3 správního řádu účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním. Toto zástupce žalobce podepsal a avizoval, že zašle správnímu orgánu závěrečný návrh ve věci. Toto vyjádření, v němž navrhoval, aby řízení bylo zastaveno, následně zaslal. Správní orgán I. stupně poté vydal shora označené rozhodnutí, jímž shledal žalobce vinným. Provedené důkazy vyhodnotil tak, že jednání žalobce bylo prokázáno především výpověďmi policistů, jež byly podpořeny nahrávkami policie a X, jakož i úředním záznamem policie. Svědci X a X uváděli, že si hrubé výrazy nepamatují, jde však o přátele žalobce, kteří byli přítomni u něj na oslavě. Byly naplněny formální i materiální znaky přestupku, byl zde záměr žalobce dehonestovat druhou osobu za užití verbálních hrubých výrazů. Intenzita výroků přesáhla pouhou společenskou nevhodnost. Správní orgán odůvodnil také uložený správní trest a nákladový výrok.
5. K odvolání žalobce přezkoumal prvostupňové rozhodnutí žalovaný. Ten v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí uvedl, že řízení nebylo zahájeno ohledně žalobcem užitého výrazu „kripl“, proto jej žalovaný změnovým rozhodnutím vypustil. Jinak se však ztotožnil

s náhledem správního orgánu I. stupně. Žalobci bylo dáno najevo, že shromažďování podkladů bylo ukončeno, měl možnost se k nim vyjádřit. Jeho následné vyjádření nebylo novým podkladem. Materiální znak přestupku správní orgán I. stupně náležitě posoudil. Rovněž hodnocení důkazů, zejména svědeckých výpovědí, bylo náležitě provedeno. Skutkový stav byl dostatečně zjištěn, důvodné pochybnosti nepanují. Dle správní judikatury existuje premisa hodnověrnosti policistů, jimž správní orgány uvěřily, neboť jde, na rozdíl od svědků X a X, o nestranné svědky. Ani uložený trest neshledal žalovaný nepřiměřeným.

II. Žaloba

6. V podané žalobě žalobce namítl, že správní orgán I. stupně vadně aplikoval ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu a odvolací orgán následně tuto vadu nenapravil. V protokolu z ústního jednání konaného dne 29. 11. 2024 je uvedeno, že po dokončení dokazování byla účastníkům řízení dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním. Účelem ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu je dát účastníkovi řízení na vědomí, že podklady v dané věci nebudou dále doplňovány, a poté má být účastníkům řízení dána možnost se s těmito podklady seznámit. Správní orgán však ještě nemohl mít jistotu, že veškeré podklady jsou shromážděné, neboť nejen, že nebyl vyhotoven protokol z daného ústního jednání, ale také byl ještě správnímu orgánu zaslán závěrečný návrh, který byl avizován. Spis byl tedy ještě doplňován ze strany žalobce, a patrně také ze strany osoby přímo postižené spácháním přestupku. Správní orgán I. stupně neposkytl žalobci lhůtu k provedení úkonu dle ustanovení § 39 správního řádu, což je nutné. Bylo tedy porušeno žalobcovo právo zakotvené v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.
7. Žalobce dále uvedl, že nebyla respektována zásada *in dubio pro reo*, protože nebylo prokázáno, zda byl přestupek vůbec spáchán. Minimálně dva svědci, ačkoliv byli v blízkosti obviněného, neslyšeli žádné urážky. Ani nahrávka policie neobsahuje konkrétní urážky. Z nahrávky pana X není evidentní, kdo a vůči komu jaká slova užívá. V protokolaci výpovědi nstrž. X je uvedeno: „*Dále tam padly, jestli se nepletu ze strany pana X nadávky, zmrdr, fízl a kdy se odstěhuje*“. Svědek si tedy nebyl zcela jistý, kdo a vůči komu daná slova užil. Dle nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 4. 2023, sp. zn. I. ÚS 323/23, je nezbytné, aby byla vina prokázána nade vší pochybnost. Došlo také k porušení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť správní orgán I. stupně nedostatečně hodnotil provedené důkazy ve vzájemné souvislosti a odvolací orgán tuto vadu nenapravil. Rozhodnutí správních orgánů jsou proto nepřezkoumatelná.
8. V napadeném rozhodnutí dle žalobce zcela absentuje posouzení materiálního znaku přestupku. Správní orgány škodlivost žalobcova jednání neposoudily. Není zřejmé, jak byla posouzena vyhrocenost vztahů mezi žalobcem a osobou přímo postiženou spácháním přestupku a zda vyhrocené vztahy mají souvislost s mírou škodlivosti. Nebyl hodnocen možný dopad žalobcova jednání na společnost jako takovou. Závěr o přesáhnutí pouhé společenské nevhodnosti není vysvětlen či podložen judikaturou. Žalobci není zřejmé, jaké výroky by teoreticky splňovaly míru společenské nevhodnosti. Žalobce pana X cíleně nevyhledal. Bylo to pan X, kdo narušil oslavu syna žalobce a kdo bezdůvodně zavolal policii. Správní orgány se nezabývaly tím, zda žalobcův projev vnímal pan X jako urážku. Škodlivost zde není dána.

III. Vyjádření žalovaného

9. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že se s žalobními námitkami podrobně vypořádal již v napadeném rozhodnutí, na jehož odůvodnění se plně odvolává. K námitce týkající se údajného upření práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu žalovaný zdůraznil, že toto právo žalobci nebylo odepřeno, avšak jeho zmocněnec jej nevyužil, přestože mu to bylo umožněno. Dále uvedl, že institut „závěrečného návrhu“, na který se žalobce odvolává, v přestupkovém řízení neexistuje. Po příslušném poučení byl spis doplněn pouze tímto žalobcovým závěrečným návrhem.
10. K námitce porušení zásady in dubio pro reo žalovaný uvedl, že rozhodnutí o vině žalobce bylo učiněno na základě úplného zjištění skutkového stavu a dostatečných důkazů. Svědectví zasahujících policistů považoval žalovaný za nestranné a postačující, zatímco svědky navržené žalobcem za nestranné nepovažoval. Výpověď svědka X podle žalovaného nebyla zpochybněna a byla souladná s úředním záznamem policie i s jednoznačnou výpovědí druhého policisty.
11. K námitce absence posouzení materiální stránky přestupku žalovaný uvedl, že se jí správní orgány zabývaly a dospěly k závěru, že společenská škodlivost jednání žalobce dosáhla úrovně přestupku, neboť hrubé urážky typu „zmrď, fízl, vůl“ jsou způsobily narušit občanské soužití. Odkazy žalobce na judikaturu jsou nepřipadné. Žalobce nebyl krácen na svých právech, řízení proběhlo zákonným způsobem a vina žalobce byla prokázána nade vší pochybnost. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s., s limity týkajícími se správního trestání (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, publ. ve Sb. NSS 3528/2017, rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz).
13. Podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí. Podle § 7 odst. 4 písm. a) téhož zákona lze za takový přestupek uložit pokutu do 10 000 Kč.
14. Podle § 36 odst. 3 věta první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.
15. Vyjde-li soud z chronologie uplatněných žalobních bodů, musí nejprve konstatovat, že žalobci nebyla odepřena možnost seznámit se s kompletními podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Účelem ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu je dát účastníkovi řízení možnost seznámit se s obsahem správního spisu v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí, tj. v době, kdy mezi seznámením se s podklady a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, čj. 8 Afs 21/2009-243, č. 2073/2010 Sb. NSS). Tato možnost může být účastníku řízení dána mj. v rámci ústního jednání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 As 24/2013-28).

16. V daném případě bylo při posledním jednání před správním orgánem I. stupně dne 29. 11. 2024 zaprotokolováno, že po ukončení dokazování dal správní orgán podle § 36 odst. 3 správního řádu účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním. Sám zástupce žalobce uvedl, že mu bylo vyhověno ve všech důkazních návrzích, a proto další důkazní návrhy nemá. Bylo dále zaprotokolováno, že rozhodnutí nebude na místě ústně vyhlášeno, nýbrž správní orgán pouze doručí účastníkům jeho písemné vyhotovení. Zástupce žalobce uvedl, že do 4. 12. 2024 zašle správnímu orgánu shrnutí – závěrečný návrh ve věci. Toto vše zástupce žalobce stvrdil svým podpisem. Správní orgán následně vyčkal podání zmíněného závěrečného návrhu žalobce datovaného dnem 3. 12. 2024, své rozhodnutí pak vydal dne 11. 12. 2024.
17. Soud konstatuje, že z obsahu zmíněného protokolu je evidentní, že správní orgán I. stupně považoval opatřování podkladů za ukončené. Účastníci sami k jeho dotazu uvedli, že další důkazní návrhy nemají. Následovalo poučení výslovně odkazující na ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu a výslovně užívající formulaci první věty tohoto ustanovení, která zakotvuje řešené pravidlo. Žalobce byl při jednání zastoupen advokátem, tedy osobou práva znalou, které muselo být zřejmé, čeho se poučení týká a v jaké procesní fázi se řízení nachází. To dal zástupce žalobce sám najevo, když avizoval, že písemně zašle závěrečný návrh. Tento závěrečný návrh je posledním vyjádřením žalobce ve věci, které shrnuje stanovisko žalobce a navrhuje zastavení řízení o přestupku. Učinění poučení podle § 36 odst. 3 správního řádu nemohla zabránit skutečnost, že na konci jednání nebylo zcela jisté, že do spisu již nepřibude žádný podklad. Jednak to bylo velmi pravděpodobné, protože žalobce i osoba přímo postižená spácháním přestupku shodně uvedli, že dalších důkazních návrhů nemají, jednak taková jistota nepanuje v podstatě nikdy. Stane-li se, že po poučení účastníků podle § 36 odst. 3 správního řádu přibude do spisu nový podklad, nejde o fatální, nýbrž běžnou situaci, která si pouze vyžádá nové poučení ve smyslu uvedeného ustanovení.
18. V daném případě však k ničemu takovému nedošlo, jelikož nové důkazní návrhy nikdo neuplatnil, správní orgán sám neměl potřebu provádět další dokazování, a spis proto nebyl doplněn o nové podklady. Takovým novým podkladem není pouhé shrnující stanovisko žalobce s jeho návrhem na zastavení řízení. Nikdo jiný se již ve věci nevyjádřil. Nadto šlo o stanovisko samotného žalobce, který s ním z povahy věci seznámen byl, když pocházelo od něj samého. Nelze proto hovořit o tom, že by žalobce nebyl seznámen s novým podkladem rozhodnutí. I v průběhu řízení byl žalobce zastoupen advokátem, který v řízení aktivně vystupoval a účastnil se dokazování, a nemohl tak být jakýmkoli podkladem překvapen. Žaloba ostatně žádný takový pro žalobce překvapivý podklad, z něž by napadené rozhodnutí vycházelo, neuvádí.
19. Řádnému postupu podle § 36 odst. 3 správního řádu není na újmu, jestliže správní orgán I. stupně výslovně nestanovil žalobci lhůtu k provedení úkonu podle § 39 správního řádu. Sám zástupce žalobce při jednání uvedl, že do 4. 12. 2024 zašle své závěrečné vyjádření. Správní orgán toto respektoval, vyčkal na doručení tohoto vyjádření a své rozhodnutí vydal teprve poté. Žalobce se tedy před vydáním rozhodnutí mohl vyjádřit k čemukoli, co považoval pro věc za relevantní. Nebylo tak porušeno ani jeho právo zakotvené v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.
20. Pokud jde o prokázání, že přestupek byl spáchán, a to žalobcem, sdílí soud náhled správních orgánů. Předpokladem využití principu *in dubio pro reo* je hraniční situace, kdy by nebylo bez důvodných pochybností prokázáno spáchání přestupku žalobcem. O takovou situaci však v řešené věci nejde, neboť se v přestupkovém řízení podařilo spáchání přestupku

žalobcem v náležité míře prokázat. Potom musí platit, že kde nejsou důvodné pochybnosti, není namístě aplikovat princip nabízející řešení pro případ existence důvodných pochybností. Žalovaný zřetelně vyjevil, že klíčové jsou souladné výpovědi dvou policistů, které navíc korespondují úřednímu záznamu policie. Opatřené audio či video záznamy celou situaci pouze dokreslují, přičemž přinejmenším na audionahrávce předložené panem Sikorou lze skutečně vulgarismy slyšet. To jen podporuje závěr žalovaného, že pokud žalobcem vyzdvihovali svědci X a X vypovídali v tom smyslu, že si žádné vulgarismy nevybavují, šlo o výpovědi vyhýbavé, motivované patrně vztahem těchto svědků k žalobci, u něž se účastnili oslavy.

21. Naproti tomu policisté jsou profesionálové bez jakéhokoli zájmu na výsledku věci a bez vztahu k žalobci. Jejich vzájemně korespondující výpovědi jsou věrohodné, k čemuž žalovaný příhodně odkázal na relevantní správní judikaturu. Pokud policista X použil ve vztahu k označení žalobce jakožto původce vulgarismů slovní obrat „jestli se nepletu“, neznamená to, že by jeho výpověď neměla žádnou hodnotu. Je totiž třeba, jak to ostatně správní orgány učinily, ji zasadit do kontextu dalších důkazů. Druhý policista X totiž popsal celou situaci jednoznačně, včetně toho, že autorem vulgarismů byl žalobce. Totéž je ostatně zachyceno také v policejním úředním záznamu. Skutečnost, že správní orgány dospěly k závěru o skutkovém stavu, který není pro žalobce příznivý, neznamená, že nehodnotily veškeré důkazy v jejich vzájemné souvislosti. Naopak se hodnocení důkazů věnovaly dostatečně, vysvětlily, jakou jim přikládají váhu, a dospěly k témuž závěru jako soud. Nelze popřít, že vinu pachatele je třeba prokázat nade vši pochybnost, soud je však přesvědčen, že v řešené věci k tomu došlo.
22. K naplnění materiálního znaku přestupku soud uvádí, že správní judikatura konstantně setrvává na stanovisku, že materiální znak přestupku je standardně naplněn v běžných případech naplnění znaků formálních. V takových případech tedy jde o jednání škodlivé pro společnost. Formální a materiální znaky jdou ruku v ruce také v případě přestupku, jehož podstatou je hrubá urážka. Správní orgán I. stupně, resp. žalovaný, který se s jeho posouzením ztotožnil, se zabýval intenzitou urážky pana X, jenž sám ve správním řízení uváděl, že se cítí uražen zejména užitím slova „zmrď“. Správní orgány rozumně vyhodnotily, že použité výrazivo již hrubou urážku ubližující na cti představuje, zvláště, když bylo proneseno na veřejně přístupném místě, a to za přítomnosti dalších osob včetně příslušníků policie. V daném případě nejsou při naplnění znaků skutkové podstaty dány takové mimořádné okolnosti, pro něž by bylo třeba dospět k závěru o absenci společenské škodlivosti jednání žalobce. Význam užitých slov a jejich schopnost urazit adresáta jsou zřejmé i bez hlubší analýzy. Nedobré sousedské vztahy či skutečnost, že policii zavolal pan X, nejsou omluvenkou, která by smazala společenskou škodlivost urážky jednoho souseda druhým. Správní orgány nebyly povinny teoretizovat nad tím, jaké myslitelné výroky by splňovaly míru pouhé společenské nevhodnosti, ale nebyly ještě přestupkem. Řešily relativně banální případ přestupku, pročť si ve vztahu k materiální stránce vystačily se základním, avšak plně postačujícím odůvodněním.

V. Závěr a náklady řízení

23. Na základě shora uvedené argumentace soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Učinil tak bez nařízení jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když oba účastníci řízení s takovým postupem výslovně souhlasili.

24. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
25. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 2. ledna 2026

Mgr. Zdeněk Macháček,
samosoudce